

Trpiaci a zabudnutí

HLAVNÉ ZISTENIA O KREŠŤANOCH
PRENASLEDOVANÝCH PRE SVOJU
VIERU ZA ROKY
2020–22

ZHRNUTIE

© Ismael Martínez Sánchez / ACN

Pomoc
trpiacej Cirkvi

ACN SLOVENSKO

Úvod

o. Andrew Adeniyi Abayomi

Ešte som slúžil svätú omšu, keď som začul výbuchy. Bol som vo svätyni, do kadidelnice som sypal kadidlo a pripravoval som sa na procesiu pred kostolom, keď som začul dva hlasné zvuky a uvidel svojich vystrašených farníkov utekať rôznymi smermi. Ktosi ku mne pribehol a zakričal: „Otče, neznámi ozbrojenci!”

Neviem, koľko ich tam bolo – podľa niektorých ich bolo šesť, podľa iných štyria – ale viem, že boli organizovaní. Niekoľkí z útočníkov sa vydávali za farníkov a zúčastnili sa s nami na svätej omši, pričom celý čas vedeli, že nás majú v úmysle zabiť.

Keď vo vzduchu svištali guľky, myslel som iba na to, ako zachrániť svojich farníkov. Niektorým z nich sa podarilo zamknúť vchodové dvere a ja som ľudí pobádal, aby sa presunuli do sakristie. Len čo sme sa dostali do vnútornej časti sakristie, nemohol som sa pohnúť: deti ma obstúpili a dospelí sa ma držali. Chránil som ich ako kvočka svoje kuriatka.

Veriaci, najmä deti, vykrikovali: „Otče, prosím, zachráňte nás – otče, modlite sa!” Povedal som im, nech sa neboja, lebo Boh niečo urobí. Vo vnútri kostola boli ešte tri či štyri výbuchy po sebe a útočníci sporadicky strieľali zo zbraní. Bol to dobre naplánovaný útok, ktorý trval asi 20 – 25 minút.

Keď sme sa dozvedeli, že útočníci sú preč, vyšli sme zo sakristie. Po kostole boli roztrúsené mŕtve telá a bolo veľa ranených. V duchu som bol hlboko znepokojený. S pomocou farníkov, ktorí dokázali šoférovať, sme zranených bratov a sestry okamžite začali odvážať do Nemocnice sv. Ľudovíta a Federálneho zdravotného strediska. Odvtedy som zranených navštevoval, modlil sa s nimi, vysluhoval im sviatosť pomazania chorých a povzbudzoval ich, aby si zachovali nádej.

Svet sa od Nigérie odvrátil. Deje sa tu genocída, ale nikoho to nezaujíma. Zachrániť nás neprišla ani neďaleká bezpečnostná služba ani polícia, hoci útok trval minimálne 20 minút.

Otec Abayomi je kaplánom v Kostole sv. Františka Xaverského v meste Owo, ktoré leží v nigérijskom štáte Ondo. Tento kostol sa počas svätej omše na Turíčnu nedeľu 5. júna 2022 stal terčom teroristického útoku. Masaker si vyžiadal najmenej 40 mŕtvych veriacich a desiatky vážne zranených.

Publikácia Trpiaci a zabudnutí Správa o kresťanoch utláčaných pre svoju vieru, ktorú vydáva pápežská nadácia ACN - Pomoc trpiacej Cirkvi, je životne dôležitá, lebo poukazuje na strašné hrozby, ktorým veriaci čelia. Trpia nielen kresťania v Nigérii, ale aj v Pakistane, v Číne, v Indii a na mnohých iných miestach.

Kresťanov zabíjajú po celej Afrike, na ich kostoly sa útočí a dediny sa zrovnávajú so zemou. V Pakistane ich nespravodlivo zadržávajú na základe falošných obvinení z rúhania. V krajinách ako Egypt, Mozambik a Pakistan unášajú a znásilňujú maloleté kresťanské dievčatá, núti ich konvertovať a vydávať sa za mužov v strednom veku. V Číne a v Severnej Kórei sa totalitné vlády snažia veriacich rozdupať a monitorujú každý ich pohyb. A ako ukazuje táto správa, zoznam prípadov zlého zaobchádzania stále narastá.

Prenasledovaná Cirkev potrebuje ľudí, ktorí sa nás zastanú. Na zastavenie zabíjania musia aj ďalšie organizácie ako ACN – Pomoc trpiacej Cirkvi hlásať pravdu o tom, čo sa deje kresťanom po celom svete. Ak nie, navždy zostaneme trpiaci a zabudnutí.

Foto: © ACN, okrem obálky a strán 5, 9: © Ismael Martínez Sánchez / ACN | Text: John Pontifex, John Newton a Fionn Shiner

Grafický návrh: Helen Anderson | Preklad: Matúš Sitár | Editor: Dorota Luteránová | Zalomenie: Aurel Valábek

Vydala pápežská nadácia ACN – Pomoc trpiacej Cirkvi v roku 2022. Tlač: Anwell, s.r.o. Bratislava

Hlavné zistenia

Trpiaci a zabudnutí

Správa o kresťanoch prenasledovaných pre svoju vieru za roky 2020 – 2022

„Bože môj, ťažké je byť spútaná a dostávať údery, no túto chvíľu žijem tak, ako mi ju predkladáš... A napriek všetkému nechcem, aby ktorémukoľvek [z mojich únoscov] ublížili.”¹

Toto sú slová sestry Glorie Cecilie Narváez v rozhovore pre nadáciu ACN - Pomoc trpiacej Cirkvi v januári 2022, tri mesiace potom, ako ju prepustili zo zajatia v západoafrickom Mali. Islamistickí militanti ju zadržovali štyri a pol roka, počas ktorých sestra františkánka opätovne podstupovala fyzické a psychické týranie. Sestra Gloria jasne pomenovala, že príčinou nepriateľstva voči nej bola jej kresťanská viera. Opisovala, ako sa únoscovia rozzúrili, keď sa modlila. Pri jednej príležitosti, keď ju džihádistský vodca našiel ponorenú do modlitby, udral ju a vysmial sa jej: „Pozrime sa, či ťa ten Boh odtiaľto dostane.” Sestra Gloria pokračuje: „Keď so mnou hovoril, používal veľmi silné, odporné slová... Duša sa mi chvela z toho, čo tento človek hovoril, kým ostatní strážcovia sa na týchto urážkach nahlas smiali.”²

Šokujúca výpoveď sestry Glorie poukazuje na utrpenie postihujúce ľudí, ktorých jediným zločinom je ich kresťanská viera. Správa *Trpiaci a zabudnutí*

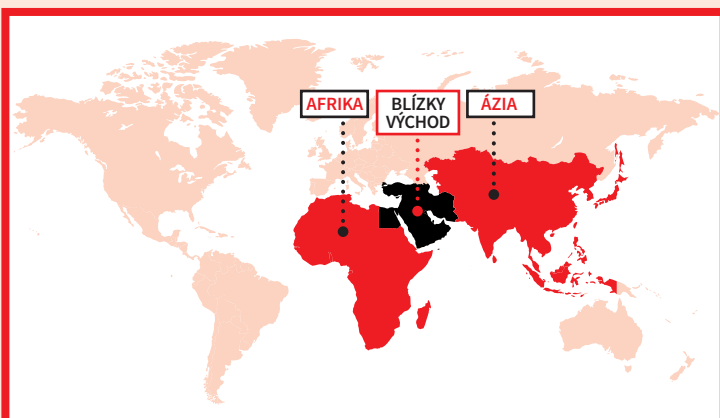
poskytuje svedectvo z prvej ruky; prípadové štúdie a analýzy toho, do akej miery sú kresťania v jednotlivých krajinách, regiónoch i po celom svete terčom prenasledovania. Pred sledovaným obdobím sa porušovanie ľudských práv kresťanov prudko zhoršilo. Čísla z Pew Research Center za rok 2019 ukazujú, že kresťania boli prenasledovaní vo väčšom počte krajín než akákoľvek iná náboženská skupina.³ Počet útokov na kresťanov sa náhle zvýšil – zo 145 krajín v roku 2018 na 153 o rok neskôr.⁴ Správa World Watch List za rok 2022, ktorú vypracúva organizácia Open Doors, hlási u kresťanov „seizmické zmeny v oblasti prenasledovania“.⁵ Po prvýkrát v 29-ročných dejinách tohto prieskumu sa všetkých 50 najhorších krajín dostalo na „vysokú“ úroveň prenasledovania.⁶

Dôkazy zhromaždené pre vydanie správy *Trpiaci a zabudnutí* naznačujú, že sa v sledovanom období od októbra 2020 do septembra 2022 situácia kresťanov v mnohých krajinách naďalej zhoršovala. Ôsme vydanie správy, ktoré v žiadnom prípade nie vyčerpávajúce, sleduje situáciu v 24 krajinách, kde porušovanie náboženskej slobody kresťanov vzbudzuje osobitné obavy. Poskytuje pohľad na povahu a krutosť porušovania ľudských práv, ktoré sa pácha na kresťanoch a v mnohých prípadoch aj na iných menšinách.

Hlavné zistenia správy *Trpiaci a zabudnutí* 2020 – 2022:

- V 75 percentách sledovaných krajín útlak a prenasledovanie kresťanov vzrástli.

(Viac podrobností pozri na mape na str. 6 – 7.)

- V **Afrike** sa situácia kresťanov zhoršila vo všetkých sledovaných krajinách,⁷ ako dosvedčujú dôkazy o prudkom náraste genocídneho násillia zo strany militantných nešťátnych aktérov, vrátane džihádistov.
- Na **Blízkom východe** prehĺbila pokračujúca migrácia krízu ohrozujúcu prežitie kresťanských komunít v Iraku, Sýrii a v Palestíne, ktoré patria medzi najstaršie a najdôležitejšie kresťanské komunity na svete.
- V **Ázii** bol kritickým faktorom spôsobujúcim zhoršenie útlaku kresťanov v Mjanmarsku, v Číne, vo Vietname a ďalších krajinách autoritársky štátny režim. V najhorších prípadoch je náboženská sloboda a sloboda svedomia zaškrtená, ako napríklad v Severnej Kórei. V iných častiach Ázie spôsobuje náboženský nacionalizmus nárast prenasledovania kresťanov. Ide o Afganistan, Indiu, Pakistan a ďalšie krajiny.

Regionálna analýza

Afrika

Kresťania po celom svetadieli čelia hrozbe narastajúceho islamistického extrémizmu. Skupiny ako Boko Haram v Nigérii a Islamský štát v provincii Západná Afrika (ISWAP) sa stále pokúšajú zakladať v sahelskom regióne kalifáty, každý s vlastným walim (guvernérom) a vládou štruktúrou. Islamský štát Veľkej Sahary (ISGS) zastáva tvrdú salafisticko-džihádistskú líniu, a preto zakázal hudbu a večierky a silne reguloval spoločenské udalosti ako svadby.⁸ V júni 2021 popravili bojovníci ISGS piatich kresťanských civilistov zadržaných na barikádach medzi mestami Gao v Mali a Niamey v Nigeri.⁹ V Mozambiku Al-Šabab zintenzívnili svoje teroristické ťaženie, zabíjajú kresťanov, útočia na kresťanské dediny a vypaľuje kostoly. Táto skupina, ktorá je pridružená k Daešu (ISIS), sa prihlásila k zodpovednosti za útok na mesto Palma v severovýchodnom Mozambiku, ktorý sa uskutočnil v marci 2021.¹⁰

Džihádizmus je jedným z dôvodov, prečo **Nigéria balansuje na pokraji zlyhania ako štát**, keďže sa tu stále pravidelnejšie uskutočňujú únosy, vraždy kňazov a smrtiace útoky na kostoly. Podľa analýzy organizácie International Society for Civil Liberties & the Rule of Law bolo od januára 2021 do júna 2022 v Nigérii zabitých vyše 7 600 kresťanov.¹¹ Polemiku vyvolalo, keď vláda Spojených štátov amerických v novembri 2021 vyškrtla Nigériu zo zoznamu „Krajín s osobitnými obavami“ o náboženskú slobodu. Silná reakcia prišla od reverenda Samsona Ayokunle, predsedu Kresťanskej asociácie Nigérie, podľa ktorého jestvuje militantný extrémistický program zameraný na „vyhladenie kresťanstva”.¹² Faktom je, že v roku 2020 extrémisti zneužívali obmedzenia v súvislosti s koronavírusom, aby útočili na kresťanské osídlenia. List od poslancov parlamentu a charitatívnych organizácií v Spojenom Kráľovstve upozorňoval britskú vládu na to, že v nigérijskej oblasti „Stredný pás“ (Middle Belt) militantní členovia fultskej pastierskej komunity „využívajú lockdowny v súvislosti s COVID-19 na zintenzívnenie útokov na dediny.”¹³ Dva veľké prípady prenasledovania kresťanov v Nigérii sa dostali aj do medzinárodných správ. Prvým bolo ukameňovanie a upálenie 25-ročnej kresťanky Debory Samuelovej v máji 2022 potom, ako v aplikácii WhatsApp zdieľala „rúhavé” správy. Druhým bol vraždený útok na Kostol sv. Františka Xaverského v meste Owo, v štáte Ondo, počas svätej omše na Turíčnu nedeľu, kde bolo zabitých najmenej 40 ľudí.

Extrémistické skupiny však nie sú jediným problémom na tomto kontinente a **afrických kresťanov poškodzovali aj štátne zásahy.** V Sudáne po odstránení prezidenta Omara Al-Bašira v apríli 2019, čím sa ukončilo obdobie vzrastajúceho islamizmu, kresťania čakali, ako sa zachová nová vláda po vojenskom puči v roku 2021. Prvé náznaky neboli veľmi povzbudivé, keď boli vedúci predstavitelia Cirkvi vzatí do väzby a jeden pár bol obvinený z „cudzoložstva“, lebo manžel konvertoval na kresťanstvo. 24. júna 2022 boli štyria muži zatknutí pre odpad od viery, hoci neskôr boli prepustení. Podľa správ boli vystavení ponižujúcemu a neludskému zaobchádzaniu.¹⁴

Domáce zdroje naznačovali, že eritrejské a etiópske jednotky zaútočili na kňazov a cirkevné budovy v etiópskom regióne Tigraj. Eritrejské jednotky sú obvinené z vojenského ťaženia zameraného na etnicky motivované „kultúrne čistky”, pričom sa údajne zúčastňovali na masakroch etiópskych kresťanov, akým bol napríklad masaker v Aksume, ako aj na ničení starobyklých kláštorov a kostolných budov. V máji 2021 povedal patriarcha Mathias, hlava etiópskej pravoslávnej cirkvi v meste Tewahedo, že etiópska vláda s pomocou eritrejských jednotiek „chce zničiť tigrajský ľud,” – a pýtal sa, prečo chce Etiópia „vyhlásiť genocídu na tigrajský ľud”.¹⁵ V ten istý mesiac sa nadácia ACN – Pomoc trpiacej Cirkvi dozvedela, že pri útoku na Tigraj boli znásilňované rehoľné sestry.¹⁶

Blízky Východ

Jestvujú náznaky, že v niektorých častiach Blízkeho Východu sú kresťania paradoxne v horšej situácii než počas okupácie Daešom (ISIS). Na svetlo vyšli dôkazy, ktorú ukazujú, že ohrozenie prežitia niektorých z najstarších kresťanských komunít na svete sa značne prehĺbilo. Najvýraznejší pokles je v Sýrii, kde sa za desať rokov počet kresťanov prepadol z 1,5 milióna (10 percent populácie) pred začiatkom vojny v roku 2011 na aktuálnych asi 300 000 (menej ako dve percentá populácie). V dôsledku výbuchov 4. augusta 2020 v Bejrúte, ktorý najviac poškodil kresťanskú štvrt', vedúci predstavitelia Cirkvi v Libanone spochybňovali dlhodobé prežitie tejto komunity. V Iraku, kde je exodus oveľa pomalší, počet členov kresťanského spoločenstva klesol z asi 300 000 pred inváziou Daešu v roku 2014 na iba 150 000 na jar roku 2022.

ERITREA

Akumský masaker

NOVEMBER 2020: Stovky ľudí – vrátane kňazov a iných cirkevných starších – bolo zabitých počas série útokov, ktoré vyvrcholili masakrom v pravoslávnom kostole Maryam Tsiyon v Aksume, kde je údajne umiestnená Archa zmluvy.¹

Miestny zdroj uviedol pre ACN: „Počul som, že v kostole bolo 1 000 ľudí. Je možné, že viacerí boli zranení a zomreli neskôr. Určite bolo zabitých 750.” A dodal: „V Aksume je Archa zmluvy. Možno títo ľudia ochraňovali Archu a... boli vyvečení von a zastrelení.”

Amnesty International potvrdila tento masaker vo februári 2021 po rozhovoroch so 41 preživšími a svedkami týchto masových vražd. Mimovládna organizácia uviedla: „Eritrejské jednotky, ktoré bojovali v etiópskom štáte Tigraj, 28. – 29. novembra systematicky zabíjali stovky neozbrojených civilistov v meste Aksum na severe, strieľali na uliciach, prepádali dom za domom, a tak vykonávali masaker, ktorý sa môže rovnať zločinu proti ľudskosti”.²

[Foto: © Ismael Martínez Sánchez / ACN]

Prieskum ACN ukázal, že v niektorých častiach Iraku, kde kresťania bývali silnou menšinou, napríklad v hlavnom meste Bagdad, je kresťanská komunita už iba tieňom toho, čím bývala kedysi, a kostoly zápasia o to, aby ostali otvorené. Na druhej strane však zo siedmich blízko východných štátov v tomto prehľade zažil určité zlepšenie iba Irak. Komplexný stabilizačný program po Daeš, súčasťou ktorého bola nová výstavba kresťanských miest a dedín, domov, škôl, kostolov a iných verejných stavieb, korunovala dlho očakávaná návšteva pápeža v marci 2021.

A predsa kresťanská komunita v Iraku, rovnako ako v mnohých iných blízko východných krajinách, pociťuje nebezpečenstvo, ktoré predstavuje všadeprítomná hrozba džihádických skupín. Pretrvávajúce islamistické násilie napríklad v severnej Sýrii ukázalo, že dokonca aj odsúdenie extrémizmu zo strany vysoko postavených islamských vodcov malo na najnižšie úrovne zjavne malý dosah. V skutočnosti v celom regióne pretrvávala extrémistická hrozba.

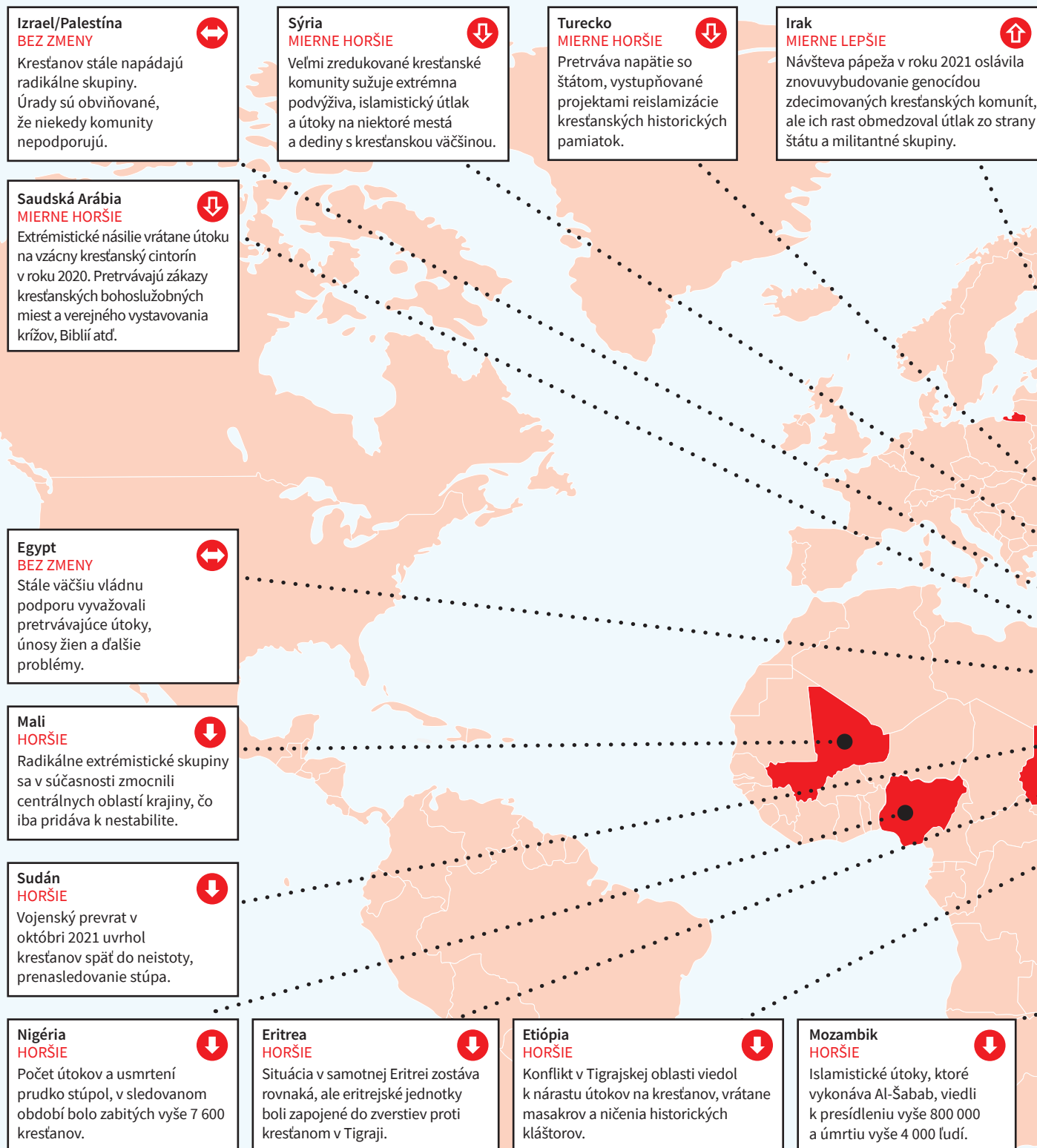
Vyššie päť rokov po vojenskej porážke Daešu

v žiadnom prípade nepominula hrozba jeho vzkriesenia v plnom rozsahu. Znovuoživenie džihádizmu má potenciál uštedriť kresťanstvu v jeho starobylom centre zdravujúci úder. Nielen kvôli nízkemu počtu kresťanov, ale aj preto, že majú veľmi krehké istoty; zvládli síce prežiť v časoch genocídy, no keď chýba bezpečnosť, pre mnohých z nich je migrácia takmer neodolateľne príťažlivá. Túžbu po odchode zosilňuje kultúrne prostredie, ktoré voči kresťanom naďalej pociťuje antipatiu. Zaobchádzanie ako s občanmi druhej kategórie, diskriminácia v škole a na pracovisku, slabá pláca alebo nezamestnanosť u mnohých vzbudzuje snahu žiť mimo krajiny.

Táto existenčná hrozba zasahuje aj časti Izraela/Palestíny. Takmer 75 rokov po vzniku štátu Izrael počet kresťanov na západnom brehu Jordánu klesol z 18 percent na dnešné menej ako jedno percento. Opäť, veľkou starosťou sú militanti. Skupiny ako Hamas boli vnímané ako faktory podnecujúce migráciu na západnom brehu Jordánu. Celkový počet kresťanov v Izraeli síce

Prehľad krajín

Správa *Trpiaci a zabudnutí* 2020 – 2022 skúma porušovanie ľudských práv kresťanov v 24 krajinách. Medzi tieto krajiny patria tie, kde je obzvlášť ťažké byť kresťanom.

PRENASLEDOVANIE KREŠŤANOV V ROKOCH 2020 – 2022

V POROVNANÍ S ROKMI 2017 – 2019

= Situácia sa zlepšila

= Situácia sa mierne zlepšila

= Bez zmeny

= Situácia sa zhoršila

= Situácia sa mierne zhoršila

Irán
BEZ ZMENY

Krešťania naďalej žijú pod extrémnym útlakom, prozelytizácia nemuslimami sa trestá smrťou.

Afganistan
HORŠIE

Vzostup Talibanu zahnal krešťanov do ilegality – žijú v strachu zo zatknutia, mučenia a popráv.

Pakistan
HORŠIE

Zvýšený počet hlásení o obťažovaní, násilí a rodovo podmienenom náboženskom prenasledovaní. Po prijatí zákonov v roku 2021 hrozí nárast obvinení z rúhania.

Mjanmarsko
HORŠIE

Po vojenskom prevrate junta obnovila útoky na kostoly a krešťanov.

Rusko
MIERNE HORŠIE

Novšie protestantské komunity zažívajú pretrvávajúce právne obmedzenia. Zákony si čoraz väčšmi berú na mušku pravoslávnych kňazov.

Severná Kórea
HORŠIE

Usudzuje sa, že extrémne prenasledovanie krešťanov dosiahlo hranicu genocídy, hlásené sú vraždy, nútené potraty, zabíjanie novorodencov a otroctvo.

Čína
HORŠIE

Úrady zvýšili tlak na krešťanov zatýkaním, násilným zatváraním kostolov a novými drakonickými zákonmi.

Vietnam
MIERNE HORŠIE

Rovnako ako legislatívne obmedzenia teraz úrady používajú COVID-19 ako zámienku na obmedzovanie náboženskej aktivity.

India
HORŠIE

Vyššie 800 útokov na krešťanov v sledovanom období – rekordne vysoký počet.

Srí Lanka
MIERNE LEPŠIE

Napriek tomu, že úrady stále zasahujú do činnosti krešťanských komunit, neboli na rozdiel od predchádzajúceho obdobia žiadne väčšie incidenty.

Katar
MIERNE HORŠIE

Napriek zlepšeniam, vrátane odstránenia niektorých protikrešťanských odkazov zo školských učebníc, nastal prudký nárast hlásení o netolerancii.

Maldivy
BEZ ZMENY

Pretrvávajúci štátny útlak stále zatláča krešťanov do ilegality. Za verejné šírenie krešťanských symbolov, dovoz Biblií, atď. hrozí väzenie.

Pomoc
trpiacej Cirkvi

ACN SLOVENSKO

ČÍNA

Zatknutie kardinála Zena

Máj 2022: Kardinála Josepha Zen Ze-kiun uväznila v stredu 11. mája národná bezpečnostná polícia spolu s bývalou členkou Legislatívnej rady Hong Kongu Margaret Ng Ngoi-yee a speváčkou Denise Ho Wan-sze.³ Všetci boli obvinení zo spolupráce so zahraničnými silami.⁴ Všetci boli spojení s dnes už neexistujúcim „612 Fondom humanitárnej pomoci“, ktorý pomáhal protestujúcim vo finančnej núdzi. Ak ich uznajú za vinných, hrozí im doživotie. Hongkongská polícia pre BBC povedala, že skupina je podozrivá z apelovania na zahraničné krajiny či organizácie, aby uvalili sankcie na Hong Kong, a tým ohrozovala čínsku národnú bezpečnosť.⁵ Kardinál Zen bol neskôr prepustený na kauciu. Matteo Bruni, riaditeľ Tlačového úradu Svätej stolice, uviedol: „Svätá stolica s o znepokojením prijala správu o zatknutí kardinála Zena a naďalej mimoriadne pozorne sleduje vývoj situácie.“⁶ 25. mája 2022 sa kardinál Zen postavil pred súd v Hong Kongu a vyhlásil, že je nevinný.⁷

rastie – v roku 2021 narástol o 1,4 percenta – no pretrvávajúce útoky okrajových radikálnych skupín viedli cirkevných predstaviteľov k tomu, že hovoria o „systematickej snahe vyhnať kresťanskú komunitu z Jeruzalema a z iných častí Svätej zeme“.

V Saudskej Arábii a v ďalších krajinách nie je dostatok politickej vôle dodržiavať ústavné záväzky voči náboženskej slobode. Dodržiavanie práva *šaría* prebija zákonné požiadavky týkajúce sa práv pre všetkých. **Na takýchto miestach sú kresťania tichou, neviditeľnou menšinou – a na obzore sa veľmi nečrtajú náznaky zmeny.** Takéto krajiny v regióne stále uplatňujú zákaz stavania kostolov, verejného vystavovania krížov a ostatných kresťanských symbolov, dovozu Biblií a iných kresťanských textov.

Ázia

Schopnosť veriacich slobodne praktizovať vieru obmedzujú – či dokonca škrtia – autoritatívne štáty. Deje sa to v rozličnej miere od sprísňovania obmedzení vo Vietname až po takmer úplný zákaz v Severnej Kórei. Vládne pokusy regulovať praktizovanie náboženskej viery nie sú vlastné iba tomuto regiónu, ale sú charakteristické pre množstvo krajín v Ázii. Čína naďalej prenasleduje a pokúša sa ovládať kresťanov a príslušníkov iných náboženských skupín, ktorí nechcú prijať oficiálnu líniu Komunistickej strany. Neprekvapuje preto, že v rámci analýzy obmedzovania náboženstva zo strany úradov, ktorú vypracovalo Pew Forum, dosiahla najvyššie skóre zo všetkých národných štátov.¹⁷ V Barme armáda obnovila útoky na kresťanov, ktoré ustali počas vlády Aung San Suu Kyi. Napriek tomu, že junta v minulosti podporovala ako sociálnu normu budhizmus, teraz napáda pagody rovnako ako kostoly, lebo útočí na každého, koho vníma ako protivníka svojho prevratu z roku 2021.

Významnú úlohu pri potláčaní kresťanstva a iných menšinových náboženských skupín zohráva aj náboženský nacionalizmus. Najhorším páchatelom je Afganistan, kde Taliban vnucuje spoločnosti nekompromisný výklad islamského práva *šaría*. Islam rigidne presadzujú aj Maldivy, ktoré nemoslimom odopierajú dokonca aj občianstvo. V oboch krajinách je takmer nemožné odhadnúť veľkosť kresťanskej populácie, lebo islamská viera sa vyhlasuje za kultúrnu normu. V Indii a na Srí Lanke nie je náboženský nacionalizmus taký všeobecný, ale vedie

NIGÉRIA

Útok na kostol v štáte Ondo

JÚN 2022: Najmenej 40 ľudí, vrátane detí, bolo zabitých potom, ako ozbrojení muži náhodne strieľali do zhromaždenia veriacich v katolíckom kostole sv. Františka Xaverského v meste Owo v štáte Ondo na Turíčnu nedeľu 5. júna.

K útoku došlo tesne pred koncom svätej omše, keď sa veriaci pripravovali na procesiu pri príležitosti jedného z dôležitých sviatkov v liturgickom kalendári. V tomto štáte na juhozápade Nigérie išlo o prvý útok na kostol. Otec Augustine Ikwu pre ACN uviedol: „Identita páchatel'ov zostáva neznáma, no táto situácia zanechala našu komunitu zničenú.“⁸

V predslove tejto správy sa nachádza popis útoku, ktorý poskytol otec Andrew Adeniyi Abayomi, kaplán v kostole sv. Františka Xaverského a priamy účastník týchto udalostí.

Foto: © Ismael Martínez Sánchez / ACN

k neustálym útokom na kresťanov a iné menšiny. Budhistické nacionalistické skupiny Hindutva a Sinhalese sa zameriavajú na kresťanov a na ich bohoslužobné miesta, dokonca aj s účasťou polície, ktorá zatýka veriacich či zastavuje bohoslužby. Politické víťazstvá nábožensko-nacionalistických strán – Podujana Peramuna na Srí Lanke a Bharatiya Janata Party (BJP) v Indii – posilňujú a podporujú klímu, v ktorej sú menšiny „odcudzované“. Toto „odcudzovanie“ sa objavuje aj v Pakistane, kde sa kresťania a členovia iných nemoslimských vierovyznaní môžu v spoločnosti ocitnúť v pozícii zraniteľných. Sú vystavovaní stále väčšiemu riziku obťažovania, zatýkania a násilia, ktoré v niektorých častiach krajiny často zahŕňa aj únosy a znásilnenia. Ako norma sa chápu väčšinové náboženské presvedčenia, čo podporuje vnímanie, že Pakistan je monolitický moslimský štát, čo je v ostrom kontraste s Džinnáhovou zakladajúcou víziou.

Príchod pandémie COVID-19 bol predzvesťou problémov, ktorým čelili kresťania a iné menšiny v celej Ázii a ktoré často vznikali začiatkom roka 2020, ešte pred sledovaným obdobím. Napríklad v apríli 2020 ACN dostalo správy, že v Pakistane miestna pobočka Medzinárodného fondu Saylani Welfare pri rozdeľovaní potravín chudobným rodinám postihnutým pandemiou ignorovala kresťanské domovy v okrese Korangi v Karáčí.¹⁸ Pokračovalo to počas celého roka: islamské mimovládne organizácie nepomáhali nemoslimom, ak pomoc pochádzala z darov zvaných zakát – druhu náboženskej almužny, ktorú dávajú príslušníci islamu.¹⁹ Nemoslimovia podľa jednej tradície nie sú spôsobilí dostávať zakát, aj keď ide o otázku, o ktorej sa v rámci súčasného islamu intenzívne diskutuje.²⁰ **Porušovanie náboženskej slobody zo strany štátu počas pandémie koronavírusu sa pohybovalo od dobre mieneného, ale drakonického až po úmyselné a priamo represívne.** Do prvej kategórie patrila Srí

Lanka: kresťania aj moslimovia protestovali proti tomu, že ministerstvo zdravotníctva nariadilo povinnú kremáciu každého, kto zomrel na COVID-19 alebo mal podozrenie na nákazu – čo bolo opatrenie, ktoré ďaleko presahovalo usmernenia WHO a porušovalo tradičné normy pochovávaní u oboch komunit. Medzitým Vietnam využil koronavírus ako zámienku na represívne opatrenia proti veriacim a najmenej z jednej kresťanskej komunity urobil obeťného baránka za šírenie vírusu v Hočiminovom Meste.

Záver

Ukazovatele výrazne poukazujú na to, že v sledovanom období sa prenasledovanie kresťanov v hlavných sledovaných krajinách naďalej zhoršovalo. Problémy veriacich vystupňovali náboženský nacionalizmus a autoritárske režimy – vrátane návratu Talibanu k moci v Afganistane, čo kresťanov a iné menšiny podnietilo k zúfalému pokusu o útek. Systematické násilie a atmosféra kontrolovania spôsobili, že v takých rozdielnych krajinách, ako je Severná Kórea, Čína, India a Mjanmarsko, sa útlak kresťanov zvýšil. Zároveň eskalácia násilia – často s cieľom kresťanov vyhnúť – znamená, že títo veriaci znášajú jedny z najkrutejších zastrešovacích kampaní na svete, organizované militantnými neštátnymi subjektmi. V tejto súvislosti vyvoláva osobitné obavy Afrika, kde extrémizmus ohrozuje kedysi silné kresťanské komunity. V Nigérii a ostatných krajinách toto násilie zjavne prekračuje hranicu genocídy.

Napriek tomu, že si vlády začínajú uvedomovať dôležitosť náboženskej slobody či slobody vierovyznania, dôkazy tejto správy *Trpiaci a zabudnutí* ukazujú, že k zabezpečeniu ochrany slobody kresťanov a iných menšín po celom svete vedie ešte dlhá cesta. Súčasťou tohto problému je aj kultúrne chybné vnímanie na Západe, ktoré stále popiera, že kresťania sú stále najprenasledovanejšou náboženskou skupinou. Proti tejto „politickej korektnosti“ hovoril chaldejský katolícky arcibiskup Bašar Warda zo severoirackého Erbilu, ktorý v Londýne povedal poslancom parlamentu na neformálnom ministerskom stretnutí na tému slobody náboženského presvedčenia:

„Stále jestvujú ľudia prenasledovaní pre svoju vieru... Áno, kresťania sú prenasledovaní.”²¹

Poznámky k hlavným zisteniam

- 1 John Newton, “Islamist captors beat nun for praying”, *ACN (UK) News*, 18th January 2022, <https://acnuk.org/news/mali-islamist-captors-beat-nun-for-praying/> [cit. 26.07.22].
- 2 Ibid.
- 3 “Harassment of religious groups reaches new peak in 2019”, *Pew Research Center*, 30th September 2021, <https://www.pewresearch.org/religion/2021/09/30/harassment-of-religious-groups-reaches-new-peak-in-2019/> [cit. 26.07.22].
- 4 Ibid.
- 5 David Curry, prezident Open Doors (USA), citovaný v Jayson Casper, “The 50 Countries where it’s Hardest to Follow Jesus in 2022”, *Christianity Today*, 19th January 2022 <https://www.christianitytoday.com/news/2022/january/christian-persecution-2022-countries-killed-world-list.html> [cit. 26.07.22].
- 6 Ibid.
- 7 Egypt nie je zahrnutý, pretože je zaradený k Blízkemu východu.
- 8 Jared Thompson, “Examining Extremism: Islamic State in the Greater Sahara”, *Center for Strategic & International Studies*, July 22nd 2021, <https://www.csis.org/blogs/examining-extremism/examining-extremism-islamic-state-greater-sahara> [cit. 11.07.22].
- 9 Ibid.
- 10 Fionn Shiner, “Fear and panic as Daesh ‘seize’ town”, *ACN (UK) News*, March 30th 2021, <https://acnuk.org/news/mozambique-fear-and-panic-as-daesh-seize-town/> [cit. 11.04.22].
- 11 Viď záznam k Nigérii v *Trpiaci a zabudnutí 2020 - 2022*.
- 12 Wale Odunsi, “Religious intolerance: ‘Boko Haram, ISWAP, bandits killing Christians’ – CAN chides US gov’t”, *[Nigeria] Daily Post*, 21st November 2021 <https://dailypost.ng/2021/11/21/religious-intolerance-boko-haram-iswap-bandits-killing-christians-can-chides-us-govt/> [cit. 25.05.22].
- 13 Charles Collins, “UK Foreign Office asked to help religious minorities during coronavirus pandemic”, *CruX*, 3rd June 2020, <https://cruXnow.com/church-in-uk-and-ireland/2020/06/uk-foreign-office-asked-to-help-religious-minorities-during-coronavirus-pandemic> [cit. 29.07.22].
- 14 “Four men charged with apostasy”, *CSW*, July 8th 2022, <https://www.csw.org.uk/2022/07/08/press/5766/article.htm> [cit. 12.07.22].
- 15 Duarte Mendonca, “Ethiopian Orthodox Church Patriarch condemns Tigray ‘genocide’”, *CNN*, 8th May 2021, <https://edition.cnn.com/2021/05/08/africa/orthodox-church-tigray-ethiopia-intl/index.html> [cit. 30.05.22].
- 16 Fionn Shiner, “‘Genocide is happening in Tigray’”, *ACN (UK) News*, 28th May 2021, <https://acnuk.org/news/ethiopia-genocide-is-happening-in-tigray/> [cit. 30.05.22].
- 17 Údaje z Pew Research Center zverejnené v septembri 2021 analyzujú stav v Číne v roku 2019, ktorý síce nespadá do obdobia skúmaného v tejto správe, ale poukazuje na rozsah problémov, ktorým kresťania a iné náboženské skupiny v Číne čelia. *Celosvetovo sa v roku 2019 znížilo sociálne nepriateľstvo súvisiace s náboženstvom, zatiaľ čo vládne obmedzenia zostávajú na najvyššej úrovni*. (Pew Research Centre, 2021 report), s. 61 https://www.pewresearch.org/religion/wp-content/uploads/sites/7/2021/09/PF_09.30.21_religious_restrictions_AppendixA.pdf [cit. 14.07.22].
- 18 John Pontifex, “Pakistan Christians denied food aid”, *ACN (UK) News*, 2nd April 2020 <https://acnuk.org/news/pakistan-christians-denied-food-aid/> [cit. 11.07.22].
- 19 John Pontifex, “Christians denied COVID-19 food aid”, *ACN (UK) News*, 12th May 2020 <https://acnuk.org/news/pakistan-christians-denied-covid-19-aid/> [cit. 11.07.22].
- 20 Viď Marwan Abu-Ghazaleh Mahajneh, Itay Greenspan and Muhammad M. Haj-Yahia, “Zakat giving to Non-Muslims: Muftis’ attitudes in Arab and Non-Arab countries”, *Journal of Muslim Philanthropy and Civil Society* 5.2, s. 66-86.
- 21 Fionn Shiner, “Christian persecution never ended in Middle East”, *ACN (UK) News*, 6th July 2022 <https://acnuk.org/news/united-kingdom-middle-east-christian-persecution-never-ended-in-middle-east/> [cit. 27.07.22].

Poznámky k prípadovým štúdiám

- 1 Fionn Shiner, “Surge in violence leads to up to 1,000 deaths”, *ACN (UK) News*, 22nd January 2021, <https://acnuk.org/news/ethiopia-surge-in-violence-leads-to-up-to-1000-deaths/> [cit. 30.05.22].
- 2 “Ethiopia: Eritrean troops’ massacre of hundreds of Axum civilians may amount to crime against humanity”, *Amnesty International*, 26th February 2021, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/02/ethiopia-eritrean-troops-massacre-of-hundreds-of-axum-civilians-may-amount-to-crime-against-humanity/> [cit. 30.05.22].
- 3 James Roberts, “Mixed church reactions to arrest of Cardinal Zen”, *The Tablet*, 17th May 2022, <https://www.thetablet.co.uk/news/15449/mixed-church-reactions-to-arrest-of-cardinal-zen> [cit. 18.05.22].
- 4 Tiffany Wertheimer, “Hong Kong cardinal Joseph Zen arrested under China’s security law”, *BBC News*, 12th May 2022, <https://www.bbc.co.uk/news/world-asia-61413335> [cit. 18.05.22].
- 5 Ibid.
- 6 Salvatore Cernuzio, “Cardinal Zen arrested in Hong Kong, Holy See expresses concern”, *Vatican News*, 11th May 2022, <https://www.vaticannews.va/en/pope/news/2022-05/cardinal-zen-arrested-in-hong-kong-holy-see-expresses-concern.html> [cit. 18.05.22].
- 7 “Cardinal Zen pleads not guilty”, *The Tablet*, 25th May 2022, <https://www.thetablet.co.uk/news/15498/cardinal-zen-pleads-not-guilty> [cit. 15.07.22].
- 8 John Newton, “50 killed during Pentecost Sunday massacre at Catholic church”, *ACN (UK) News*, 6th June 2022, <https://acnuk.org/news/nigeria-50-killed-during-pentecost-sunday-massacre-at-catholic-church/> [cit. 07.06.22].
- 9 “Maira Shahbaz”, *USCIRF*, <https://www.uscifr.gov/religious-prisoners-conscience/forb-victims-database/maira-shahbaz> [cit. 15.07.22].
- 10 Abigail Frymann Rouch, “Maira’s refuge? Apostasy, asylum and religious freedom”, *The Article*, 1st August 2021 <https://www.thearticle.com/mairas-refuge-apostasy-asylum-and-religiousfreedom> [cit. 15.07.22].

PAKISTAN

Únos, hrôzy a 18 mesiacov skrývania sa

Jún 2022: Blízky príbuzný kresťanského dievčaťa Mairy Shahbaz (na fotografii nižšie) oznámil, že stále stretáva podozrivých mužov, ktorí sú odhodlaní ju vyslieďiť. Do toho času sa Maira 18 mesiacov skrývala v jednej izbe so súrodencami a s matkou potom, ako bola obvinená z odpadlícva.

Mairino utrpenie začalo v apríli 2020, keď ju ako štrnásťročnú uniesol Mohamad Nakash Tariq, ktorý bol obvinený, že ju znásilnil, donútil ju vydať sa za neho a konvertovať na islam.⁹ Hoci bola podľa rodného listu maloletá, Tariq presvedčil Najvyšší súd v Láhaure, že boli zákonne zosobášení – napriek tomu, že imám uvedený v sobášnom liste jeho platnosť spochybnil. Maira následne utiekla.

Od jesene 2020 sa britská kancelária nadácie ACN – Pomoc trpiacej Cirkvi opakovanými interpeláciami vo westminsterskom parlamente a niekoľkými stretnutiami s ministerkou vnútra Priti Patelovou obracia na vládu Veľkej Británie, aby Maire udelila azyl.¹⁰

Na celom svete sú kresťania

prenasledovaní a utláčaní vo väčšom počte krajín ako príslušníci iných vierovyznaní. Dochádza k zabíjaniu kňazov, únosom veriacich, znásilňovaniu kresťanských žien, ktoré sú nútené zaprieť svoju vieru, k znesväcovaniu kostolov a k úteku kresťanských spoločností.

V úplnej správe "Trpiaci a zabudnutí" - 144-stranovej publikácii - dokumentujeme situáciu v 24 krajinách a ukazujeme, ako ACN ponúka pomoc a nádej.

Ak si chcete objednať bezplatný výtlačok publikácie v angličtine, navštívte stránku www.acnuk.org/orderpf22. Uvítame dary na úhradu poštovného.

ACN – POMOC TRPIACEJ CIRKVI JE PÁPEŽSKÁ NADÁCIA, KTOREJ MISIOU JE PODPOROVAŤ VERIACICH VŠADE TAM, KDE SÚ PRENASLEDOVANÍ, UTLÁČANÍ ALEBO V NÚDZI.

V uplynulom roku sme podporili viac ako 5 000 projektov vo viac ako 130 krajinách sveta, čím sme pomohli Cirkvi v jej poslaní a priniesli nádej a solidaritu miliónom ľudí. Podporujeme dôležité projekty, ktoré realizuje miestna cirkev v cieľových krajinách. Môžeme tak robiť len vďaka pomoci našich dobrodincov.

Od výstavby kostolov, škôl a nemocníc, cez distribúciu katechetickú literatúru až po poskytovanie pomoci v núdzových situáciách - naše projekty, či už veľké alebo malé, zahŕňajú celú škálu iniciatív, ktoré pomáhajú rozvíjať vieru na medzinárodnej úrovni a podporovať prenasledovaných a trpiacich kresťanov všade tam, kde sú v núdzi.

Možnosti pomoci prenasledovaným kresťanom nájdete na www.acnslovensko.sk, alebo naskenovaním QR kódu.

ACN – Pomoc trpiacej Cirkvi, Sládkovičova 7, 811 06 Bratislava | Tel: 02/222 001 25 | Email: info@acn-slovensko.org

www.acnslovensko.sk

IBAN: SK09 0900 0000 0051 2133 9396